

TGT a.d. Laktaši

Proizvodnja i trgovina tehničkim gasovima

Ulica Nikole Pašica 28 • 78252 Trn • RS BiH

Tel. +387 51 / 584-258

NOTE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ NA DAN 31.12.2023.godine

OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1. OSNIVANJE I DJELATNOST DRUŠTVA

Preduzeće je pod nazivom „TEHNOGAS“ Laktaši osnovano 30.06.1992.godine. Pod nazivom ODP "Tehnogas " Fabrika tehničkih gasova Trn-Laktaši sa p.o. registrovano je kao osnovno državno preduzeće u oktobru 1995.godine, a u skladu sa članom 5. Zakona o državnim preduzećima (Sl. glasnik RS br: 3/95, 4/96, 21/96, i 3/97). Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj: U/I 1954/01 od 15.10.2001.godine sa registarskim uloškom broj: 1-3806-00 dolazi do statusne promjene-svojinske transformacije tako da se državno preduzeće konstituiše kao akcionarsko društvo, u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima (Sl. glasnik RS broj: 24/98) i Zakonom o preduzećima (Sl. glasnik RS broj 24/98)., te počinje poslovati pod današnjim nazivom „TEHNOGAS FABRIKA TEHNIČKIH GASOVA“ TRN A.D. LAKTAŠI.

Skraćeni naziv Preduzeća je "TGT" a.d. Laktaši (u daljem tekstu "Preduzeće").

Sjedište preduzeća je u Trnu, ulica Nikole Pašića broj 28, Laktaši.

Odgovorno lice za period poslovanja koji je bio predmet revizije je:

Stanislav Čađo, dipl.pravnik.

Vođenje računovodstva povjereno je Mileni Gašić, ovlaštenom računovođi sa važećom licencom br.0377/22.

Preduzeće je Rješenjem Suda broj: 057-0-Reg-11-001141 od 16.06.2011.godine izvršilo usklađivanje djelatnosti sa novim Zakonom o klasifikaciji djelatnosti.

Preduzeću je od Republičkog zavoda za statistiku dodijeljen matični broj 01496077 sa šifrom djelatnosti 51.510, a od 21.06.2011 godine dodjeljena je nova šifra djelatnosti 46.71 što je u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i registru poslovnih subjekata po djelatnostima u RS i Uredbom o klasifikaciji djelatnosti.

Rjesenjem Okružnog privrednog suda br.05-0-Reg-23-001721 Preduzeće je izvršilo dopunu djelatnosti-proizvodnja farmaceutskih preparata-sirfa 21.20.

Jedinstveni identifikacioni broj Poreske uprave Republike Srpske je 4401177250006. Isti broj je pri upisu u Registar carinskih obveznika, dok je ID broj kod Uprave za indirektno oporezivanje 401177250006.

Finansijsko poslovanje Preduzeće obavlja preko četiri žiro-računa otvorena kod četiri poslovne banake i to:

Ž-R broj: 1610450006640075 kod "Raiffeisen bank" AD B.Luka,

Ž-R broj: 3383802200165522 kod "Unicredit bank" DD B.Luka,

Ž-R broj: 5620990000220781 kod "NLB Banka" AD Banja Luka,

Ž-R broj: 5520150000202058 kod „Addiko bank“ AD Banja Luka

U "Unicredit bank" DD B.Luka , otvoreni su i devizni računi za više valuta.

Prema rješenju Osnovnog suda u Banjoj Luci, Preduzeće je registrovano za obavljanje, između ostalih, sljedećih djelatnosti:

- proizvodnja industrijskih gasova,
- proizvodnja farmaceutskih preparata,
- distribucija i prodaja gasovitih goriva distributivnom mrežom,
- trgovina na veliko čvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima,
- trgovina na veliko raznim prehrambenim i neprehrambenim proizvodima,
- trgovina na veliko alatnim mašinama, mašinama za rudarstvo, građevinarstvo i poljoprivredu i drugo,
- trgovina na malo gorivom za domaćinstvo,
- ostale trgovine na malo u specijalizovanim prodavnicama,
- razne usluge i ostale poslovne aktivnosti.

Na osnovu izvještaja Centralnog registra hartija od vrijednosti ad Banja Luka (knjiga akcionara na dan 31.12.2023. godine) struktura vlasništva osnovnog kapitala je bila sledeća:

	AKCIONARI	% učešća u osnovnom kapitalu	Broj akcija-nominalna vrijednost
1	2	3	4
1.	SOL S.P.A. MONZA	75,1758	729.266
2.	PREF Banja Luka	6,9075	67.008
3.	Fond za restituciju RS	3,4777	33.737
4.	Antonijević Nebojša	1,8672	18.113
5.	Došen Zoran	1,3617	13.210
6.	Ostali akcionari (221)	11,2070	108.714
	Ukupno	100	970.081

Ukupan broj akcionara koji posjeduje akcije sa pravom glasa je 226.

Preduzeće je u 2023. godini prosječno zapošljavalo 24 radnika, kao i u prethodnoj godini.

Računovodstvene poslove obavljaju tri zaposlena lica, od kojih je jedno lice sa važećom licencom sertifikovanog računovođe.

1. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), i to:

- MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 3 - Poslovne kombinacije,
- MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 - Zalihe,
- MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine,
- MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- MRS 10 - Događaji nakon datuma bilansiranja,
- MRS 12 - Porez na dobit,
- MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema,
- MRS 18 - Prihodi,
- MRS 19 - Primanja zaposlenih,
- MRS 21 - Efekti promjena kurseva stranih valuta,
- MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja,
- MRS 24 - Objavljivanja o povezanim stranama,
- MRS 36 - Obezvredjenje sredstava,
- MRS 37 - Rezervisanja, potencijalna sredstva i potencijalne obaveze,
- MRS 38 - Nematerijalna sredstva,
- MRS 40 - Ulaganja u nekretnine.

Pored navedenih računovodstvenih standarda, kod sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja korišteni su propisi iz oblasti poreske regulative (Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o doprinosima i dr.), Zakon o privrednim društvima, Zakon o deviznom poslovanju, kao i drugi zakonski i podzakonski propisi koji su bili na snazi u momentu nastanka poslovnih događaja i njihovog evidentiranja.

Godišnji obračun je sačinjen na principu istorijskog troška, a primjenom osnovnih računovodstvenih načela: načela uzročnosti, stalnosti, dosljednosti, opreznosti i načela pojedinačnog procjenjivanja.

Podaci u finansijskim izvještajima iskazani su u KM bez decimala.

OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I PROCJENE

a. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga su prikazani po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrijednost. Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga priznaju se kada se rizik i korist povezani sa pravom vlasništva prenose na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke proizvoda i roba kupcu, odnosno izvršenja usluge.

b. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u stvarno nastalom iznosu.

c. Preračunavanje sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu protivvrijednost u Konvertibilnim markama po zvaničnom kursu važećem na dan bilansa stanja.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu važećem na dan svake promjene, a nastale pozitivne i negativne kursne razlike knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

d. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su inicijalno iskazani po nabavnoj vrijednosti i umanjeni za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Navedenu nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate.

Pod nekretninama, postrojenjima i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobit koja nastane prilikom rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih poslovnih prihoda. Gubitak nastao prilikom otuđivanja nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se na teret ostalih poslovnih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korišćenja sredstva, uvećavaju vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme. Ostale opravke i održavanja, koje ne produžavaju vijek korišćenja sredstava, knjiže se na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

e. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se obračunava po stopama koje su dobijene na osnovu procjene preostalog vijeka korišćenja i nabavne i procijenjene vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja.

Primjenjene stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja su:

-Nematerijalna ulaganja	20,00%
-Građevinski objekti	2,50-4,00%
-Industrijska oprema	10,00%
-Biro oprema	7,00-16,50%
-Kancelarijski namještaj	12,50%

-Vozila-putnička	15,50%
-Vozila-teretna	14,30%
-Inventar-ambalaža	10,00%

f. Obezvredenje vrijednosti materijalne imovine

Na svaki datum bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li nagovještaji da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Na osnovu procjene rukovodstva Društva, koja je izvršena na dan 31.decembra 2023.godine, zaključeno je da ne postoje indikacije da je vrijednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme obezvređena i da time nema osnove za korekciju njihove vrijednosti.

g. Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nižoj od nabavne vrijednosti i neto prodajne vrijednosti.

Vrijednost zaliha materijala, goriva i rezervnih dijelova se vrednuje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Alat i inventar koji se ne raspoređuju u osnovna sredstva, raspoređuju se u zalihe, koje se iskazuju u poslovnim knjigama po nabavnim cijenama, a otpisuju se u cjelini prilikom davanja na korišćenje. Alat i inventar iskazuju se u poslovnim knjigama i poslije otpisa u cjelini, sve dok se ne otuđe ili rashoduju.

Roba u skladištu iskazuje se po prodajnim cijenama.

Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi iskazuju se po cijeni koštanja ili neto prodajnoj cijeni u zavisnosti koja je niža. U cijenu koštanja proizvoda ulaze troškovi materijala, troškovi zarada i drugi troškovi koji se mogu vezati za proizvodnju.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se otpisuju.

h. Finansijski instrumenti, potraživanja i gotovina

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva, od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Potraživanja od kupaca priznaju se po njihovoj nominalnoj vrijednosti. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na teret rashoda u izvještaju o ukupnom rezultatu na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Druga potraživanja sastoje se od potraživanja za pretplaćeni porez po raznim zakonskim obavezama, potraživanja za kamate od povezanih pravnih lica, potraživanja od zaposlenih i ostala potraživanja.

Ostala kratkoročna potraživanja

Na poziciji kratkoročnih finansijskih plasmana nalazi se potraživanje po osnovu datih kratkoročnih kredita povezanim pravnim licima i potraživanja po osnovu oročenih sredstva u banci.

Sredstva su oročena uz odgovarajuću kamatnu stopu regulisanu međusobnim ugovorom sa komercijalnim bankama. U skladu sa propisima Republike Srpske potraživanja po osnovu kamata na finansijske plasmane se evidentiraju u korist finansijskih prihoda u periodu na koji se odnose.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze.

Obaveze se procjenjuju u visini nominalne vrijednosti proistekle iz odgovarajućih finansijskih transakcija, a na osnovu eksternih isprava koje dokazuju nastanak takve promjene, ili na osnovu internih obračuna, kakvi su obračuni plata, poreza i doprinosa i sl.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

i. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

j. Beneficije za zaposlene

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose za penzijsko-invalidsko osiguranje, za zdravstveno osiguranje, za osiguranje od nezaposlenosti i za dječiju zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava

u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pravilnikom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate Društva ili tri prosječne plate radnika, ako je to za njega povoljnije.

Pravilnikom o radu, definisano je da Društvo može dodjeljivati i jubilarne nagrade svojim zaposlenima za 20 i 30 godina rada u Društvu. U slučaju obračuna i isplate jubilarnih nagrada, visina jubilarne nagrade regulisana je Pravilnikom i ona iznosi za 20 godina jedna prosječna plata, a za 30 godina dvije prosječne plate.

Na osnovu MRS 19 – Primanja zaposlenih, zahtjeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade.

Društvo nije koristilo navedene odredbe jer je broj radnika vrlo mali, nema fluktuacije radnika, a eventualni uticaj na rezultate poslovanja je zanemariv u odnosu na same troškove ovlaštenog aktuara.

k. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

NAPOMENE UZ BILANS STANJA

1.NEMATERIJALNA SREDSTVA

Pregled stanja i promjena na nematerijalnim sredstvima u 2023.godini:

	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Nab.vrijedn.	Ispr.vrijed.	Nab.vrijedn.	Ispr.vrijed.
Nematerijalna sredstva	87.341	4.000	4.000	4.000
Nemater.sred.u pripremi			59.347	
UKUPNO:	87.341	4.000	63.347	4.000

Ostala nematerijalna sredstva-knjigovodstveni program u iznosu od 4.000KM koji je amortizovan u cjelosti,a i dalje je u upotrebi.

Drugi dio nematerijalnih sredstava iskazan u iznosu 83.431 KM odnosi se na nematerijalne troškove vezane za registraciju Društva za promet i proizvodnju lijekova kod Agencije za lijekove Bosne i Hercegovine.

Ova ulaganja su uzrokovana zakonskim propisima, odnosno izmjenama zakonskih propisa prema kojima se kiseonik koji koriste zdravstvene ustanove tretira kao lijek, tako da je Društvo bilo prisiljeno provesti proceduru registracije prometa i proizvodnje kiseonika i drugih medicinskih gasova kao lijeka. Ova procedura je započeta u 2016 godini i završena je u 2022.god.kada je dobijena dozvola za promet a 2023.godine i dozvola za proizvodnju medicinskog kiseonika.

2.NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Pregled stanja i promjena na nekretninama, postrojenjima i opremi u 2023.godini:

	31.12.2023		31.12.2022.	
	Nab.vrijedn.	Ispr.vrijed.	Nab.vrijedn.	Ispr.vrijed.
Zemljiste	270.900		270.900	
Gradjevinski objekti	1.347.710	628.330	1.085.839	597.889
Oprema	8.723.374	6.867.613	8.453.204	6.549.913
Osnovna sredstva u pripremi	27.125		231.612	

U toku 2023.godine nije rađena procjena vrijednosti osnovnih sredstava.

U toku 2016.godine Društvo je vršilo procjenu vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme. Tom prilikom procijenjen je i preostali vijek korištenja objekata i opreme.

U toku 2023.godine Društvo je investiralo u opremu ukupno 400.915 KM (nabavka ambalaže, rezervoara, nabavka viljuskara, opremanje punionice za medicinske gasove, računarska oprema i dr.

3.DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u KM		
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	897.838	897.838

Na dugoročne finansijske plasmane uknjižen je iznos od 595.838 KM, odnosno na poziciju Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica, a odnosi se na kupovinu akcija u povezanom pravnom licu Tehnogas Kakmuž. Na osnovu Izvještaja Centralnog registra hartija od vrijednosti ad Banjaluka ukupno je preuzeto 311.408 akcija. Početna vrijednost ulaganja je bila 635.000 KM, ali je sa 31.12.2015.godine svedena na tržišnu fer vrijednost, na osnovu podataka o zadnjoj cijeni trgovanja akcijama emitenta Tehnogas Kakmuž na Banjalučkoj berzi. U toku 2018. godine Društvo je preuzelo dodatnih 96.700 akcija vlasništvo Fonda PIO i Fonda za restituciju po cijeni 1,46 KM za akciju, a sve akcije su svedene na tu vrijednost. U 2021 godine je vršeno trgovanje ovim akcijama, a posljednje trgovanje je vršeno po cijeni od 2,20 KM, te je ukupna vrijednost akcija korigovana za navedene efekte. Od tog datuma nije bilo prometa na Berzi.

4.ZALIHE

u KM		
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Zalihe materijala	200.425	201.301
Gotovi proizvodi	50.572	43.977
Roba u veleprodaji	227.797	203.872
Dati avansi	142.585	9.397
UKUPNO:	621.379	458.547

Društvo zalihe materijala vodi po nabavnoj cijeni, gotovih proizvoda po planskim cijenama korigovanim preko konta odstupanja od planske cijene, a robe u veleprodaji i maloprodaji po prodajnoj cijeni.

Zalihe materijala, kao dio obrtno imovine čine zalihe gasova CO₂, O₂ i N₂, Ar, te zalihe goriva i maziva i rezervnih dijelova u skladištu. Takođe, na ovim pozicijama se vode i zalihe inventara u upotrebi.

Na kontima grupe 12 evidentiraju se zalihe gotovih proizvoda, čija se evidencija u toku obračunskog perioda prati preko klase 9 - Obračun troškova i učinaka, a na ovu grupu konta se na kraju obračunskog perioda prenosi povećanje ili smanjenje zaliha po cijeni koštanja.

Na pozicijama zaliha robe vode se uglavnom gasovi kao roba u bocama, prodaja gasova u tranzitu, gdje se evidencija vodi preko ovih konta sa istovremenim i zaduživanjem i razduživanjem, tako da nema zaliha robe, te evidentiranje zaliha rezervnih dijelova. Rezervni dijelovi se prodaju kupcima uz istovremenu ugradnju, tako da se ostvaruje prihod po osnovu prodaje robe i usluga.

Dati avansi se odnose na uplacene avanse za gorivo,pošte,Autoputeve,kao i uplaceni avans po ugovoru sa Promeding B.Luka .

5.POTRAŽIVANJA OD KUPACA

Opis	u KM	
	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Kupci - povezana pravna lica	36.712	497.984
Kupci u zemlji	2.577.508	2.641.320
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji	(726.673)	(726.673)
UKUPNO:	1.887.547	2.412.632

Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023.godine su iskazana u neto iznosu 1.887.547 KM. Smanjenje potraživanja se vecim dijelom odnosi na povezane strane.

Potraživanja od povezanog pravnog lica čine potraživanja od dva kupca TGP Kakmuž i Mega elektrik ad Trn (većinski vlasnik takođe SOL Monza).

Procjena je rukovodstva Društva da iznos od 726.673 KM u ovom momentu može pokriti eventualne rizike naplate.

6.DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Opis	u KM	
	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Potraživanja od zaposlenih	10.071	15.365
Potraživanja za kamatu od povezanih lica	72.206	22.976
Potraživanja za više plaćene porez na dob.	51.929	110.161
Ostala kratkoročna potraživanja	10.000	0
UKUPNO:	144.206	148.302

7.KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	1.900.000	250.000
Ostali kratkoročni plasmani	2.800.000	4.600.000
UKUPNO:	4.700.000	4.850.000

Na poziciji kratkoročni finansijski plasmani nalazi se potraživanje za date kratkoročne kredite za jedno povezano pravno lice u iznosu 1.900.000 KM, i potraživanja po osnovu oročenih sredstva u banci u iznosu 2.800.000 KM.

Sredstva su data povezanom pravnom licima MEGA ELEKTRIK uz odgovarajuću kamatnu stopu regulisanu međusobnim ugovorom sa povezanim licem, a oročena sredstva uz odgovarajuću kamatu kod poslovnih banaka.

8.GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

Opis	u KM	
	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Žiro računi	901.309	905.513
Devizni računi	1.286	2.681
Blagajna	3.298	2.273
UKUPNO:	905.893	910.467

9.OSNOVNI KAPITAL

Opis	u KM	
	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Akcijski kapital	970.081	970.081
UKUPNO:	970.081	970.081

Na kontu 300 – Akcijski kapital evidentirana je vrijednost ukupnog kapitala koji čine obične akcije - ukupno 970.081 akcija po nominalnoj vrijednosti 1,00 KM po akciji, što je u skladu sa Smjernicama o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za preduzeća i zadruge, kojim je predviđeno da se na ovom računu evidentira akcijski kapital.

Struktura akcijskog kapitala u 2022.godini se nije bitno mijenjala i na dan 31.12.2023.godine je čine:

1. SOL SpA Monza 729.266 akcija ili 75,18% (1 akcija = 1 KM)
2. PREF ad Banja Luka 67.008 akcija ili 6.91%
3. Fond za restituciju RS B.Luka 33.737 akcija ili 3,48%
4. Mali akcionari 140.070 akcija ili 14,43%

10.REVALORIZACIONE REZERVE

Opis	u KM	
	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	814.281	814.281
UKUPNO:	814.281	814.281

Revalorizacijske rezerve su iskazane na dan 31. decembra 2023.godine u iznosu 814.281 KM i predstavljaju rezerve formirane po osnovu pozitivnih efekata procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja, odnosno efekata nastalih svođenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti na fer tržišnu vrijednost. Dio tih rezervi u iznosu 527.486 KM je formiran u ranijem periodu, a preostali iznos 286.795 KM je rezultat procjene vrijednosti nekretnina izvršenih u 2016.godini.

11.ZAKONSKE I STATUTARNE REZERVE

u KM		
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Zakonske rezerve	347.151	347.151
Statutarne rezerve	7.799.725	7.635.139
UKUPNO:	8.146.877	7.982.291

Zakonom o privrednim društvima RS za akcionarska društva je predviđeno obavezno izdvajanje 5% dobiti svake godine dok ukupni iznos zakonskih rezervi ne dostigne 10% osnovnog kapitala. Kako je ta odredba ispoštovana, Društvo neraspoređenu dobit raspoređuje u dividende akcionarima i Statutarne rezerve, što je u skladu sa aktima Društva.

12.NERASPOREĐENA DOBIT

u KM		
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	342.898	342.898
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.084.491	1.716.715
UKUPNO:	1.427.389	2.059.613

Na osnovu Odluke Skupštine akcionara o usvajanju finansijskih izvještaja za 2022.godinu od 26.04.2023.godine i Odluke o raspodjeli dividende za 2022.godinu datirane na isti dan, ukupna dobit za 2022.godinu u iznosu 1.716.715,31 KM raspodjeljena je tako što je iznos od 164.587,71 KM izdvojen u statutarne rezerve, a preostali iznos od 1.552.129,60 za isplatu dividende akcionarima. Svakom akcionaru pripada po jednoj akciji 1,60 KM.

13.OBAVEZE IZ POSLOVANJA

u KM		
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Dobavljači povezana pravna lica	293.700	515.901
Ostali dobavljači	88.421	96.228
Primljeni avansi	64.727	3.894
UKUPNO:	446.848	616.023

Obaveze prema dobavljačima-povezana pravna lica u iznosu od 293.700 KM se odnose na tri inostrana dobavljača, a u kojima je većinski vlasnik takođe kompanija SOL S.P.A. Monza.

Primljeni avansi se odnose na uplaceni avans po ugovoru sa Enikon gradnja Zvornik.

14.OSTALE OBAVEZE

	u KM	
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Obaveze po osnovu neisplaćene dividende akcionarima	101.529	86.386
UKUPNO:	101.529	86.386

Na grupi konta - Druge obaveze iskazan je iznos od 101.529 KM, koji se odnosi na neisplaćene dividende akcionarima koji do dana izrade bilansa nisu dostavili podatke za isplatu. Evidentno je da postoji mali broj akcionara koji se do sada nije pojavio sa zahtjev za isplatu dividende. Rok za zastaru ovih obaveza je 10 godina, nakon čega se oprihoduje.

15.OBAVEZE ZA POREZE I DRUGE DAŽBINE

	u KM	
Opis	31.12.2023.god.	31.12.2022.god.
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine	4.197	5.326
Obaveze za porez na dobit		0
UKUPNO:	4.197	5.326

Preduzeće je izvršilo knjiženje obaveza po osnovu naknada koje se utvrđuju na kraju godine iz podataka o ostvarenom poslovnom prihodu, dobiti, broju zaposlenih ili drugim pokazateljima, kao što je naknada za opštekorisna dejstva šuma, vodoprivredna i protivpožarna naknada. Porez na dobit je takođe preplacen pošto su akontacije placane na osnovu prethodne godine.

16.KRATKOROCNA RAZGRANICENJA

Na stavci kratkoročnih razgraničenja knjiženi iznos od 23.325 KM odnosi se na ukalkulisane administrativne usluge prema ugovoru sa vecinskim vlasniku a koje nisu bile fakturisane.

NAPOMENE UZ BILANS USPJEHA

17.POSLOVNI PRIHODI

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	127.395	128.144
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	4.253.315	4.999.355
Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	525.602	587.626
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	3.043.071	3.115.226
Povećanje(smanjenje) vrijednosti zaliha učinaka	6.595	12.694
Ostali poslovni prihodi	234.265	58.666
UKUPNO:	8.190.243	8.901.731

Prihodi od prodaje robe i učinaka povezanim pravnim licima su iskazani po osnovu prodaje sa TGP Tehnogas Kakmuž.

18.NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Nabavna vrijednost prodane robe	3.384.891	3.834.255
UKUPNO:	3.384.891	3.834.255

Knjiženje na ovim kontima se vrši zaduženjem konta grupe 50, uz odobrenje na pozicijama na kojima se vodi roba u trgovinama na malo (grupa konta 13) po svakoj pojedinačnoj izdatoj fakturi.

Terećenje se vrši po obračunima za prodajnu cijenu uz korekcije za razliku u cijeni i realizovani porez na dodatu vrijednost.

19.TROŠKOVI MATERIJALA

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi materijala	1.542.358	1.432.932
Troškovi goriva i energije	194.579	215.819
UKUPNO:	1.736.937	1.648.751

Utrošak materijala se evidentira na osnovu faktura dobavljača, internih dokumenata o zaduženju proizvodnje i drugih pratećih isprava koji govore o količinama i vrijednostima utrošenog materijala. Na poziciji utrošenog pomoćnog materijala, najveće pojedinačne stavke se odnose utrošak pomoćnog materijala za održavanje osnovnih sredstava i utoška ostalog materijala. Utrošak goriva se prati po nosiocima potrošnje, što omogućava efikasnu kontrolu.

20.TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

u KM		
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi bruto zarada	896.991	811.104
Troškovi bruto naknada	90.164	88.173
Ostali lični rashodi	127.577	114.335
UKUPNO:	1.114.732	1.013.613

Plate zaposlenih radnika se obračunavaju na osnovu zaključenih ugovora o radu između zaposlenih i poslodavca.

Porezi i doprinosi na primanja obračunavaju se u skladu sa zakonskim propisima.

Troškovi bruto naknada obuhvataju ostala davanja -troškove ogreva, zimnice, regresa i dr.

Ostali lični rashodi su dnevnice, troškovi prevoza na službenom putu, troškovi otpremnina za odlazak u penziju, troškovi prevoza sa posla i na posao, troškovi toplog obroka, i druge naknade zaposlenim.

21.TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

u KM		
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi usluga na izradi učinaka		0
TT i troškovi transportnih usluga	18.607	21.575
Troškovi usluga održavanja	99.750	91.753
Troškovi zakupa	-	11.733
Troškovi reklame i propagande	11.663	9.884
Troškovi ostalih usluga	51.145	53.412
UKUPNO:	181.165	188.356

Troškovi proizvodnih i drugih usluga priznaju se na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave koja potvrđuje nastali poslovni događaj (fakture, otpremnice, ugovora, knjižnog terećenja i sl.).

Troškovi održavanja osnovnih sredstava su najvećim dijelom troškovi održavanja teretnih i putničkih vozila i vode se po vrstama osnovnih sredstava tako da je analitički moguće pratiti troškove održavanja po sredstvima, kao i troškovi održavanja ostalih sredstava.

22.TROŠKOVI AMORTIZACIJE

u KM		
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi amortizacije	421.501	407.685
UKUPNO:	421.501	407.685

Obračun amortizacije sredstava vršen je proporcionalnom metodom, i nije mijenjan u odnosu na prehodnu godinu.

Za obračun amortizacije primjenjene su sledeće stope:

- Građevinski objekti 2,50%
- Industrijska oprema 10,00%
- Biro oprema 10,00%
- Kancelarijski namještaj 12,50%
- Vozila-putnička 15,50
- Vozila-teretna 14,30%
- Inventar-ambalaža 10,00%

23.NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi neproizvodnih usluga	146.907	62.716
Troškovi reprezentacije	14.282	13.706
Troškovi premija osiguranja	24.751	29.875
Troškovi platnog prometa	13.753	13.310
Troškovi članarina	5.542	4.966
Ostali nematerijalni troškovi	7.580	21.791
UKUPNO:	212.815	146.364

Troškovi neproizvodnih usluga se odnose na rashode za advokatske usluge, usluge održavanja i korištenja softverskih programa, troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih, revizorske usluge,ugovore sa fizickim licima za održavanje te usluge obezbjeđenja objekta .Ostali nematerijalni troškovi odnose se uglavnom na razne takse.

24.TROŠKOVI POREZA I DOPRINOSA

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Troškovi poreza	18.229	13.658
Troškovi doprinosa	897	811
UKUPNO:	19.126	14.469

Priznavanje troškova poreza izvršeno je u skladu sa zakonima koji uređuju posebnu vodoprivrednu naknadu, naknadu za opštekorisna dejstva šuma,komunalnu taksu,porez na imovinu i druge naknade koje terete ukupan prihod poreskih obveznika.Ovi troškovi su nesto veci zbog zbog povecanja komunalne naknade i poreza na imovinu koji su prihod grada Laktaši.

25.FINANSIJSKI PRIHODI

	u KM	
Opis	2023.godina	2022.godina
Prihodi od kamata	101.895	41.436
Ostali fin.prihodi	107	107.951
UKUPNO:	102.002	149.387

Prihodi od kamata odnose se na kamate od orocenih depozita kod poslovnih banaka kao i kamate na kratkorocni kredit povezanim pravnom licu.

26.OSTALI PRIHODI

Opis	u KM	
	2023.godina	2022.godina
Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.710	133.162
Viškovi robe		
Naplaćena otpisana potraživanja	1.400	1.490
Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neisk. dug. rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi		
UKUPNO:	3.110	134.652

Dobici od prodaje osnovnih sredstava odnose se na prodaju vozila.

27.OSTALI RASHODI

		2023.	2022.
1.	Kamate za nebl.placene javne prihode		
2.	Rashodi po osn.ispr,vr. i otpisa potraž.	8.915	
3.	Kalo,rastur,lom	490	
4.	Kazne		758
5.	Donacije,pomoci	9.588	24.000
6.	Ostalo		450
	UKUPNO:	18.993	27.622

28. DOBIT

	2023.	2022.
Bruto dobit	1.205.010	1.904.655
Porez na dobit	120.519	187.940
Neto dobit	1.084.491	1.716.715

Porez na dobit obračunat je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit primjenom stope od 10% na osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu (osnovica utvrđena usklađivanjem prihoda i rashoda, te se razlikuje od knjigovodstvene dobiti).

Note sastavio:
Milena Gašić

Potvrđeno od strane
direktora

Stanislav Čađo